

Dezvoltarea orientării profesionale și a consilierii în carieră în județul Harghita

Exodul tinerilor în străinătate pentru a-și găsi un loc de muncă și un trai mai bun, rezultatele proaste ale examenului de bacalaureat și creșterea ratei șomajului în rândul tinerilor devin din ce în ce mai îngrijorătoare în județul nostru. Prin urmare, consilierea profesională a tinerilor ar trebui să capete o importanță mai mare în regiune.

Interesul societății impune ca elevilor să li se ofere consiliere pentru a-i ajuta să-și găsească cariera potrivită. Această asistență trebuie acordată atât prin intermediul școlii, cât și prin instituțiile de consiliere și orientare profesională, prin programe de orientare profesională și servicii de formare și dezvoltare profesională.

Suntem conștienți de faptul că orientarea profesională este un proces continuu, iar ca proces de orientare, deține un rol semnificativ în luarea deciziei corecte.

Pentru a putea lua o decizie bună în ceea ce privește alegerea profesiei, sunt necesare patru lucruri:

1. O imagine cât se poate de realistă asupra noastră, adică cunoașterea propriei personalități. Punctul de plecare în acest sens îl constituie cartografierea calităților și abilităților, necesare ulterior pentru ocuparea unui loc de muncă,
2. Cât mai multe informații despre profesiile existente, pentru a găsi profesia care este în concordanță cu interesele și aptitudinile noastre,
3. Cunoașterea cererii de pe piața forței de muncă. În același timp, merită luate în considerare nivelul de supra-calificare din zonă, respectiv posibilitățile de angajare dintr-un anumit domeniu,
4. Cunoașterea oportunităților de formare profesională pe piața muncii.

Probleme:

- Procentul mare al elevilor care nu au promovat examenul de bacalaureat, rezultatele proaste obținute la examenul de bacalaureat, creșterea ratei șomajului în rândul tinerilor,
- Educația și formarea profesională a cunoscut un permanent declin în ultimele trei decenii de după schimbarea de regim din 1989, pentru că acest domeniu a fost trecut pe un plan secundar în sistemul de învățământ aflat în permanentă schimbare. De la începutul mileniului se constată scădere continuă a aprecierii elevilor și a celorlalți actori implicați față de formarea profesională.
- Portalurile permanente, disponibile părților interesate, care ar putea oferi informații importante privind piața muncii, formarea

profesională, ofertele privind programele de formare pentru adulți, nu conțin o cantitate adecvată de informații actualizate. Relevant în acest sens este pagina web <http://www.via-consiliere.ro/>, lipsesc scurmetrajele, cu sprijinul Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice funcționează pagina <http://3ani.alegetidrumul.ro/>, care, din păcate, nu conține informații de ultimă oră privind învățământul profesional, iar serviciile platformei online Cognitrom Carier Planner: <http://www.ccponline.ro/Login.aspx?loginRedirect=%2fdefault.aspx> sunt cu plată.

- Lipsa serviciilor de orientare profesională, care favorizează luarea unor decizii pripite sau eronate în ceea ce privește alegerea carierei, sporește abandonul școlar și nereușita în alegerea profesiei. Se constată o creștere a celor care nu lucrează în meseria în care au fost instruiți ani de zile.
- nu s-a elaborat un program-cadru pentru elevii din clasele V - VIII, nu se organizează vizite de fabrici pentru copii. În programa cadru a elevilor din clasele IX–XII nu se specifică numărul minim de ore de consiliere și orientare în carieră, aceste ore fiind ținute în cadrul orelor de dirigenție.

Din cele de mai sus reiese că trebuie să punem un accent mai mare pe sprijinirea activităților care vizează dezvoltarea programelor de orientare și formare profesională și pe reformarea activităților de orientare profesională. Găsirea de soluții la dilema alegerii unei profesii, cariere, armonizarea viziunii mediului cu cel al elevilor este sarcina nu numai a profesorilor și a consilierilor școlari, acestea trebuie să figureze și printre obiectivele profesorilor de specialitate.

Părinții trebuie să recunoască că învățământul profesional oferă pieței muncii specialiști calificați, care au șansa să se angajeze în diverse domenii și să-și construiască o carieră. Astfel, dacă o profesie bună valorează cât o diplomă, în schimb, o diplomă nu valorează întotdeauna cât o profesie bună.

Consiliul Județean Harghita consideră că este important ca, prin îmbunătățirea și extinderea calității activităților de orientare profesională, elevii și tinerii să dobândească, încă din băncile școlii, o anumită autocunoaștere, necesară alegerii conștiente a carierei, ceea ce constituie una dintre premisele prosperării tinerilor pe meleagurile natale. Prin urmare, printre activitățile *Programului anual de finanțare a activităților de tineret din județul Harghita* pentru care se acordă finanțare nerambursabilă se numără și *Organizarea unor schimburi de experiențe profesionale*

(vizitarea fermelor și a fabricilor) și *Sprrijinirea activităților de orientare școlară, profesională.*

Considerăm că este important să oferim ajutor elevilor și părinților care se află în fața alegerii unei cariere în așa fel, încât tinerii care aleg o școală sau o profesie să poată lua o decizie corectă, și astfel, mai târziu, să aibă șanse mai mari pe piața muncii. Este deopotrivă important să le oferim informațiile de care au nevoie pentru a lua decizii corespunzătoare încă din clasa a șaptea a școlii primare. Una dintre cele mai importante decizii din viața elevilor de clasa a VII-a și a VIII-a este alegerea carierei, decizie ce vizează atât continuarea studiilor, cât și alegerea domeniului de specializare.

În schimb, experiențele noastre arată că încă sunt foarte departe de lumea muncii, că sunt neinformați asupra subiectului și foarte incerți în luarea deciziilor. În majoritatea cazurilor, cea mai mare problemă o reprezintă lipsa de informații și cunoașterea de sine adecvată. Nu sunt conștienți de posibilitățile și de valorile lor, și, în majoritatea cazurilor, nici de abilitățile și competențele proprii.

Cealaltă mare problemă este că, din păcate, de cele mai multe ori nu dețin suficiente cunoștințe despre profesii, nici despre sistemul de formare profesională duală sau meseriile lipsă.

Mai mult, considerăm că îndrumarea în carieră, respectiv consilierea în planificarea carierei, trebuie să le fie de ajutor celor care, pentru a-și pune în aplicare planurile, sunt în căutarea instituțiilor și a formelor de instruire adecvate, indiferent dacă este vorba de obținerea primei diplome, de schimbarea carierei sau de alegerea unor studii suplimentare.

Un rol important în organizarea și desfășurarea activităților și programelor de orientare profesională îl joacă Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională Harghita al cărui obiectiv este să asigure informarea elevilor prin intermediul consilierii individuale și de grup, prin dezbaterile în cadrul orelor de dirigenție, prin activitățile tematice și prin activitățile de consiliere psihopedagogică.

Solicităm Centrului Județean de Resurse și de Asistență Educațională Harghita să-și consolideze și să-și dezvolte activitățile de orientare în carieră prin bursa școlilor și bursa profesiilor, anchete sociopsihopedagogice, prin îndrumarea școlară a copiilor cu dizabilități și prin discuții în focus grup.

Pași și direcții de urmat în viitor

- Trebuie întreprinse măsuri în vederea dezvoltării unui sistem de orientare și consiliere în carieră și a unor servicii de consiliere pe piața muncii, consilierea se recomandă a se aplica începând din clasele a VII-a și a VIII-a a școlii primare.

- Considerăm că este important ca activitățile Centrului Județean de Resurse și de Asistență Educațională Harghita să completeze și să consolideze activitățile de orientare și de consiliere în carieră, desfășurate de cadrele didactice, prin organizarea workshop-urilor, vizitarea atelierelor, fermelor/fabricilor, organizarea zilelor deschise și prezentarea bunelor practici, care răspândesc și promovează conștientizarea socială, respectiv schimbarea de mentalitate în rândul elevilor și a părinților.
- În plus, considerăm că este important ca Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională Harghita să actualizeze platforma online de orientare profesională www.hovatovabb.ro, www.incotromerg.ro, unde părinții, elevii, tinerii, profesorii și diriginții de clasă găsesc toate informațiile în domeniile de interes profesional, precum cunoștințe în domeniul meseriilor, ofertele instituțiilor de formare profesională care operează în cadrul și în afara sistemului de învățământ, datele Agenției de ocupare a forței de muncă, ofertele de locuri de muncă, birourile de consiliere în planificarea carierei pentru adulți, etc.
- Promovarea activităților de orientare profesională existente în sistemul educațional în presă pentru a informa elevii și părinții. Pe lângă copii, considerăm că este important să informăm și părinții, pentru că la urma urmei decizia finală aparține atât copilului, cât și părinților.

Rezumat:

Scopul nostru este de a reduce numărul profesiilor lipsă și șomajul în rândul absolvenților pentru ca elevii să-și poată găsi un loc de muncă care să corespundă calificării lor.

Avem convingerea că o meserie aleasă cu atenție va asigura un viitor sigur absolvenților.